

2) Anta at det karakteristiske polynomet $r^2 = c_1 r + c_2$ har én løsning (sammenfallende rotter) r_0 .

Da vil den generelle løsningen av differensligningen $a_m = c_1 a_{m-1} + c_2 a_{m-2}$ ($c_2 \neq 0$) være:

$$\boxed{a_n = \alpha r_0^m + \beta m r_0^m}$$

Hvis vi begynner a_0 og a_1 , kan vi finne α og β ved å løse flg. ligningssystem:

$$\boxed{\begin{array}{l} \alpha = a_0 \\ \alpha r_0 + \beta r_0 = a_1 \end{array}}$$

Eksempel Gitt differensligningen $a_n = 4a_{n-1} - 4a_{n-2}$, $a_0 = 1$, $a_1 = 4$. Vi kan regne ut noen flere ledd:

$$a_2 = 4a_1 - 4a_0 = 4 \cdot 4 - 4 \cdot 1 = 12$$

$$a_3 = 4a_2 - 4a_1 = 4 \cdot 12 - 4 \cdot 4 = 32$$

Det karakteristiske polynomet: $r^2 = 4r - 4$,
 $r^2 - 4r + 4 = 0$, $r = \frac{4 \pm \sqrt{(-4)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 4}}{2} = \frac{4 \pm \sqrt{16 - 16}}{2} = 2$

Dermed $r_0 = 2$, dvs. én løsning.

Generell løsning: $a_n = \alpha 2^m + \beta m 2^m$. Vi:

finner α og β ved: $\alpha = 1$, $2\alpha + 2\beta = 4$.

Dermed $\beta = 1$.

Løsning: $a_n = 2^m + m 2^m = (m+1) 2^m$

Test: $a_2 = (2+1) \cdot 2^2 = 3 \cdot 4 = 12$ ok!

$a_3 = (3+1) 2^3 = 4 \cdot 8 = 32$ ok!

Hva bli a_{10} ? $a_{10} = (10+1) 2^{10} = 11 \cdot 1024 = 11264$.

Ligninger av type 1

Dette er differensligningen på formen $a_n = c a_{n-1} + d$

Generell løsning for tilfallet $c \neq 1$:

$$\boxed{a_n = \alpha c^n + \frac{d}{1-c}}$$

Hvis vi begynner a_0 , finner vi α slik:

$$\boxed{\alpha = a_0 - \frac{d}{1-c}}$$

Eksmapel Hanois tårn

Det finnes en rekke ligning: $H_n = H_{n-1} + 1 + H_{n-1}$
 $H_0 = 0 \quad = 2H_{n-1} + 1$.

Generell løsning: $H_n = \alpha 2^n + \frac{1}{1-2} = H_n = \alpha \cdot 2^n - 1$.

Vi finner α : $\alpha = 0 - \frac{1}{1-2} = -(-1) = 1$.

Løsning: $H_n = 2^n - 1$

Tilfallet $c=1$: $a_n = a_{n-1} + d$

Generell løsning: $\boxed{a_n = a_0 + n d}$

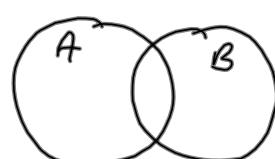
Averitt 8.5 fra læreboken Inklusjon-eksklusion

Dette avsnittet inneholder litt repetisjon.

Antall elementer i en union av mengder:

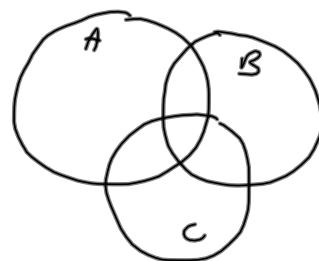
1) To mengder A og B.

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|$$

2) Tre mengder A, B og C

$$\begin{aligned}|A \cup B \cup C| &= |A| + |B| + |C| \\&\quad - |A \cap B| - |B \cap C| - |A \cap C| \\&\quad + |A \cap B \cap C|\end{aligned}$$

Eksempel Hvor mange av tallene fra 1 til 100 er delelige med 5, 7 eller 9.

La A, B og C være mengden av de som er delelige med henholdsvis 5, 7 og 9.

$$\begin{array}{ll} |A| = 100 \text{ div } 5 = \left\lfloor \frac{100}{5} \right\rfloor = 20 & |A \cap B| = 100 \text{ div } 35 = 2 \\ |B| = 100 \text{ div } 7 = \left\lfloor \frac{100}{7} \right\rfloor = 14 & |A \cap C| = 100 \text{ div } 45 = 2 \\ |C| = 100 \text{ div } 9 = \left\lfloor \frac{100}{9} \right\rfloor = 11 & |B \cap C| = 100 \text{ div } 63 = 1 \\ & |A \cap B \cap C| = 0. \end{array}$$

Svar: $|A \cup B \cup C| = 20 + 14 + 11 - 2 - 2 - 1 + 0 = 40$.

3) Fire mengder A, B, C og D.

$$\begin{aligned}|A \cup B \cup C \cup D| &= |A| + |B| + |C| + |D| - |A \cap B| - |A \cap C| \\&\quad - |A \cap D| - |B \cap C| - |B \cap D| - |C \cap D| + |A \cap B \cap C| \\&\quad + |A \cap B \cap D| + |A \cap C \cap D| + |B \cap C \cap D| - |A \cap B \cap C \cap D|\end{aligned}$$

Ausmitt 9.1 og 9.3 fra læreboken Relasjoner

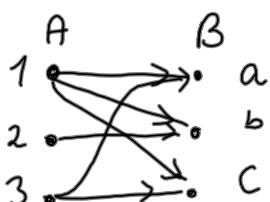
Gitt to mengder A og B . En relasjon R fra A til B (eller mellom A og B) er en delmengde av $A \times B$.

Husk: $A \times B = \{(a, b) \mid a \in A, b \in B\}$.

Eksempel $A = \{1, 2, 3\}$ og $B = \{a, b, c\}$. Da er flg. delmengde $R \subseteq A \times B$ en relasjon fra A til B :

$$R = \{(1, a), (1, b), (1, c), (2, b), (3, a), (3, c)\}$$

Dette kan illustreres enten grafisk eller ved en tabell:

R	a	b	c
1	x	x	x
2		x	
3	x		x

Hvis A og B er samme mengde, sier at relasjonen er på A istedenfor fra A til A .

Eksempel La $A = \{1, 2, 3, 4\}$ og la R være mengden av par (a, b) slik at $a \mid b$ (dvs. at a går opp i b).

$$\text{Der blir } R = \{(1, 1), (1, 2), (1, 3), (1, 4), (2, 2), (2, 4), (3, 3), (4, 4)\}$$

Vi kan også "illusjone" en relasjon ved å tegne dens graf eller sette opp dens matrise. Det er ikke disse to målene å "illusjone" relasjonen på vi skal bruke videre.

Vi bruker eksemplet oven:

